

Η θέωση ως σκοπός της ζωής του ανθρώπου (1ο Μέρος)

/ [Πεμπτουσία](#)

Image not found or type unknown

Ομιλία που εκφωνήθηκε στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίας Τριάδος Μύρινας Λήμνου στον Κατανυκτικό Εσπερινό της Δ' Κυριακής των Νηστειών 2014, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου κ.κ. Ιεροθέου

* * *

Σύμφωνα με τη διδασκαλία της Αγίας μας Εκκλησίας, ο σκοπός της ζωής του ανθρώπου είναι η απόκτηση της αιωνίου, της όντως και ατελευτήτου ζωής και μακαριότητας, της ητοιμασμένης βασιλείας από καταβολής κόσμου, της επουρανίου βασιλείας του εν Τριάδι Αγίου Θεού.

Χαρακτηριστικές εικόνες και παρομοιώσεις, ζωηρότατες εκφράσεις και λέξεις χρησιμοποιεί η Αγία Γραφή και επιλέγουν οι πατέρες της Εκκλησίας στην προσπάθεια παρουσίασης μιας αμυδράς εικόνας των απερίγραπτων μεγαλείων της αιωνίου ζωής. «Οι δίκαιοι εκλάψουσιν ως ο ήλιος εν τη βασιλεία του Πατρός αυτών» (Ματθ. 13,43) μας λέγει ο ίδιος ο Κύριος δια του ευαγγελιστού Ματθαίου. Θα γίνουμε συμμέτοχοι και κληρονόμοι της δόξης του Θεού και συγκληρονόμοι του Ιησού Χριστού. Ο απόστολος και ευαγγελιστής Ιωάννης, ο και ηγαπημένος μαθητής, μας λέγει στο βιβλίο της Αποκαλύψεως: «εξαλείψει από των δικαίων ο Θεός πάν δάκρυον από των οφθαλμών αυτών» (Αποκ. 21,4).

Εκεί δεν θα υπάρχει πόνος και θλίψη, πείνα και γυμνότητα, ταλαιπωρία και ασθένεια, γηρατειά και θάνατος, μέριμνα για το σήμερα, αβεβαιότητα για το αύριο και φόβος για το μέλλον. Εκεί θα είναι οι «καινοί ουρανοί και η καινή γη ... εν οίς η δικαιοσύνη κατοικεί» (Β' Πετρ. 3,13). Διότι, όπως τονίζει ο ιερός Χρυσόστομος: «Πάντα εκποδών γίνεται τα της φθοράς, της αφθάρτου δόξης κρατούσης πανταχού...Πάντα εν ειρήνη και ευφροσύνη και χαρά έσται». Παραμερίζεται η φθορά και επικρατεί η άφθαρτη δόξα, η ειρήνη, η ευφροσύνη, η χαρά, η δικαιοσύνη, η αναμαρτησία και η αθωότητα, η αγνότητα και η αγιότητα, η αγάπη και η ενότητα, η ομόνοια, η μακαριότητα. «Αύτη εστίν η αιώνιος ζωή» (Ιωαν. 17,3) διακηρύσσει ο Κύριος. Και ο απόστολος των εθνών Παύλος περιγράφει: «ά οφθαλμός ουκ είδε και ούς ουκ ήκουσε και επί καρδίαν ανθρώπου ούκ ανέβη ά ητοιμάσεν ο Θεός τοις αγαπωσιν αυτόν» (Α' Κορ. 2,9).

Ήδη από το βιβλίο της Γεννήσεως δηλώνεται ο σκοπός της ζωής του ανθρώπου από τον τρόπο δημιουργίας του. Έπλασε ο Θεός τον άνθρωπο «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν Του», υποδεικνύοντας την άπειρη αγάπη Του προς το τελειότερο δημιούργημα Του. Δεν τον θέλει απλώς ένα όν, το οποίο ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα έμβια όντα με κάποια χαρίσματα, κάποια προσόντα ή κάποια ανωτερότητα από την υπόλοιπη κτίση αλλά τον θέλει κατά χάριν Θεό. «Ζών... τη προς Θεόν νεύσει θεούμενος» λέγει χαρακτηριστικά ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος.

Το «κατ' εικόνα» υποδηλώνει τα ιδιαίτερα χαρίσματα, τα οποία έδωσε ο Θεός στον άνθρωπο. Κι αυτά είναι ο λογικός νούς, η συνείδηση, το αυτεξούσιο, δηλαδή η ελευθερία, η δημιουργικότητα, ο έρωσ και ο πόθος του απολύτου και του Θεού, η προσωπική αυτοσυνειδησία και ό,τι άλλο ξεχωρίζει τον άνθρωπο από τα άλογα έμβια όντα και τον καθιστά πρόσωπο και προσωπικότητα.

Έχοντας το «κατ' εικόνα» καλείται να αποκτήσει το «καθ' ομοίωσιν», δηλαδή τη θέωση, να φθάσει υψηλά, να ομοιωθεί με τον Θεό και Πλάστη του, να έχει μία όχι εξωτερική και ηθική σχέση μαζί Του, αλλά μια προσωπική ένωση με το Δημιουργό του, όχι συναισθηματικά αλλά οντολογικά. Τόσο υψηλά τοποθετεί η ορθόδοξος

ανθρωπολογία τον άνθρωπο, τον οποίο αντιμετωπίζει ως «κεκελευσμένο θεό», δηλαδή ότι έχει πλασθεί για να γίνει κατά χάριν θεός.

Αυτός ο σκοπός της θεώσεως αποτελεί και την αιτία της ενανθρωπήσεως του Υιού και Λόγου του Θεού. Στους πρό Χριστού αιώνες ενεφανήσθησαν πολλοί σοφοί και ενάρετοι άνθρωποι, οι οποίοι προσπάθησαν να προσεγγίσουν την έννοια Θεός και αγωνίσθηκαν για έναν ηθικά καλύτερο άνθρωπο. Η φιλοσοφία, για παράδειγμα των αρχαίων Ελλήνων περί του αγαθού και περί του Θεού, περιείχε σπέρματα αληθείας, τον λεγόμενο «σπερματικό λόγο» και διακρίνονταν η νοσταλγία για τον άγνωστο Θεό. Δεν είχαν όμως σωστή και ολοκληρωμένη γνώση του Θεού, έλειπε η κοινωνία μαζί Του και επομένως ήταν αδύνατη η θέωση.

Το όμοιο συμβαίνει και στην Παλαιά Διαθήκη με την παρουσία δικαίων και εναρέτων, Πατριαρχών και Προφητών. Η πλήρης ένωση με τον Θεό, η θέωση, γίνεται κατορθωτή μόνο με την ενσάρκωση του Θεού Λόγου. «Ούτως γαρ ηγάπησεν ο Θεός τον κόσμον, ώστε τον Υιόν αυτού τον μονογενή έδωκεν, ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη απόλυται, αλλ' έχη ζωήν αιώνιον» (Ιωαν. 3,16) διακηρύσσει ο ίδιος ο Χριστός στους μαθητές Του και διασώζει ο ευαγγελιστής Ιωάννης για να αιτιολογήσει την παρουσία Του στον κόσμο, ο οποίος «υπέμεινε και σταυρόν και θάνατον υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας» και «έδωκεν την ψυχήν αυτού λύτρον αντί πολλών».

Γνωρίζουμε βεβαίως ότι αιτία της υποσχέσεως και εκπληρώσεως της θείας Οικονομίας αποτέλεσε η προπατορική αμαρτία, η επιθυμία των πρωτοπλάστων να γίνουν θεοί βασιζόμενοι στη δική τους δύναμη, στο δικό τους θέλημα, εγωιστικά και αυτόνομα και όχι συνεργαζόμενοι με τον Θεό, με ταπείνωση, υπακοή και αγάπη. Ουσία δηλαδή της πτώσεως αποτέλεσε ο εγωισμός, ο οποίος είχε ως φυσικό επακόλουθο τον πνευματικό θάνατο. Ο χωρισμός από τον Θεό έρριψε τον άνθρωπο στη σαρκική, κτηνώδη και δαιμονιώδη ζωή και αμαύρωσε το «κατ' εικόνα».

Διασπάθηκε η πρώτη κοινωνία του Θεού με τον άνθρωπο, αυτή του Παραδείσου και όπως θεολογεί ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος χρειάστηκε μια δεύτερη κοινωνία, αδιάσπαστη, η οποία πραγματοποιείται στο θεανθρώπινο πρόσωπο του Υιού και Λόγου του Θεού, στην «ατρέπτως, ασυγχύτως, αχωρίστως και αδιαιρέτως» ένωση των δύο φύσεως, της θείας και της ανθρωπίνης, κατά την διακήρυξη της Δ' εν Χαλκηδόνι Οικουμενικής Συνόδου. Εκείνος δηλαδή, ο οποίος γεννήθηκε προ αιώνων από τον Πατέρα ως τέλειος Θεός, γεννάται σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή από την Θεοτόκο ως τέλειος άνθρωπος.

Τώρα πλέον η ανθρώπινη φύση δια της υποστατικής ενώσεως των δύο φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού είναι τελεσίδικα ενωμένη με τη θεία φύση. Διότι ο Χριστός

είναι αιωνίως Θεάνθρωπος. Ως Θεάνθρωπος ανελήφθη στους ουραμούς και εκάθησε εκ δεξιών του Πατρός. Ως Θεάνθρωπος θα έλθει να κρίνει τον κόσμο κατά την ένδοξο και φοβερά δευτέρα Αυτού παρουσία. Άρα η ανθρώπινη φύση είναι τώρα ενθρονισμένη στους κόλπους της Αγίας Τριάδος και όσο κι αν αμαρτήσουμε, όσο κι αν αποσπασθούμε από τον Θεό, μπορούμε μέσω της μετανοίας να απανενωθούμε μαζί Του, αφού είναι η οδός και η αλήθεια και η ζωή, είναι ο ποιμήν ο καλός, είναι ο νέος, ο δεύτερος Αδάμ. Ο πρώτος Αδάμ μας χώρισε από τον Θεό εξαιτίας της ανυπακοής και του εγωισμού. Ο δεύτερος Αδάμ, ο Χριστός, μας επαναφέρει με την αγάπη και την υπακοή προς τον Πατέρα, υπακοή μέχρι θανάτου, «θανάτου δε σταυρού».

[Συνεχίζεται]